

CONSILIUL LEGISLATIV DA LIBER LA INVIEREA BINOMULUI – Stupefiant: in avizul pe proiectul de modificare a Codului de procedura penala, Consiliul Legislativ nu sufla un cuvant despre intentia lui Catalin Predoiu de a reintroduce SRI in dosarele penale, cu incalcarea Deciziei CCR 55/2020. Consiliul Legislativ ignora si ca ministrul Justitiei ii exclude de la daune morale pe arestatii achitati dupa dezincriminarea faptei, in ciuda Deciziei CCR 136/2021 (Avizul)

Scris de Valentin BUSUIOC | Data: 17.01.2023 16:33

La aproape doi ani dupa ce Consiliul Legislativ (CL) – condus de **fostul deputat PSD si ministru al Justitiei Florin Iordache (foto)** – a emis controversatul aviz pozitiv pe proiectul de lege privind desfiintarea SIIJ ([click aici pentru a citi](#)), institutia revine in prim-plan cu un aviz mult mai scandalos.

De data aceasta, CL isi da, practic, binecuvantarea pentru invierea Binomului SRI-parchete, inchizand ochii la planul ticluit de catre actualul ministru al Justitiei Catalin Predoiu.

Astfel, in avizul emis la 27 decembrie 2022 in legatura cu proiectul lui Predoiu de modificare a Codului de procedura penala ([vezi facsimil la finalul articolului](#)), Consiliul Legislativ ignora faptul ca art. 139/1 – pe care Catalin Predoiu intentioneaza sa-l introduca in CPP – da liber la revenirea Serviciului Roman de Informatii in anchetele penale.

Iata ce prevede art. 139/1 din proiectul lui Predoiu:

„Inregistrările obținute din activități specifice culegerii de informații

(1) Inregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului pot fi folosite ca mijloace de probă în procesul penal dacă din cuprinsul acestora rezulta date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) și au fost respectate prevederile legale care reglementează obținerea acestor înregistrări.

(2) Legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate se verifică în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța care îi revine, potrivit legii, competența sa judece cauza în prima instanță”.

Redam textul art. 139 alin. 2 și 3 din Codul de procedura penala, in vigoare acum:

*„(2) **Supravegherea tehnica se poate dispune** în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute de Codul penal și de legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de droguri, infracțiunilor la regimul privind*

substantele dopante, de efectuare de operatiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, infractiunilor privind nerespectarea regimului armelor, munitiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive si al precursorilor de explozivi restrictionati, de trafic si exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, de spalare a banilor, de falsificare de monede, timbre sau de alte valori, de falsificare de instrumente de plata electronica, in cazul infractiunilor care se savarsesc prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronica, contra patrimoniului, de santaj, de viol, de lipsire de libertate in mod ilegal, de evaziune fiscala, in cazul infractiunilor de coruptie si al infractiunilor asimilate infractiunilor de coruptie, infractiunilor impotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene ori **in cazul altor infractiuni pentru care legea prevede pedeapsa inchisorii de 5 ani sau mai mare.**

(3) Inregistrările prevazute in prezentul capitol, efectuate de parti sau de alte persoane, constituie mijloace de proba cand privesc propriile convorbiri sau comunicari pe care le-au purtat cu tertii. **Orice alte inregistrari pot constitui mijloace de proba daca nu sunt interzise de lege”.**

CL citeaza cu totul altceva din decizia CCR

Dupa cum veti vedea in avizele anexate mai jos, Consiliul Legislativ ignora faptul ca ministrul Justitiei Catalin Predoiu nu a formulat viitorul articol 139/1 din Codul de procedura penala in acord cu Decizia CCR nr. 55/2020 privind interceptarile. Prin acea decizie, amintim, Curtea Constitutionala a Romaniei a stabilit ca textul art. 139 alin. 3 teza finala din CPP („Orice alte inregistrari pot constitui mijloace de proba daca nu sunt interzise de lege”) este constitutional doar daca nu se refera la inregistrările rezultate din activitatile specifice culegerii de informatii care presupun restrangerea exercitiului unor drepturi sau libertati fundamentale ale omului desfasurate cu respectarea prevederilor legale, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991. **Or, proiectul lui Predoiu introduce art. 139/1, dar lasa neschimbat art. 139, cu tot cu sintagma declarata neconstititionala ([click aici pentru a citi](#)). Iar Consiliul Legislativ ignora aceasta omisiune, inchizand astfel ochii la posibilitatea de refacere a Binomului SRI-parchete.**

Totusi, in avizul pe proiectul de amendare a CPP, institutia condusa de Florin Iordache se refera la Decizia CCR 55/2020, in sa intr-un cu totul alt context. Mai exact, CL se leaga doar de faptul ca introducerea art. 139/1 in CPP nu respecta decizia Curtii Constitutionale in ceea ce priveste competenta instantelor care verifica legalitatea emiterii mandatelor de interceptare emise in baza Legii nr. 51/1991 privind securitatea nationala a Romaniei. Pe scurt: mandatele de siguranta nationala (MSN-urile). In acel pasaj, CCR atrage atentia ca legalitatea MSN-urilor nu poate fi verificata decat de Inalta Curte de Casatie si Justitie, dat fiind faptul ca Legea 51/1991 stabileste ca doar ICCJ este competenta sa emita astfel de mandate.

Atat. In rest, repetam, Consiliul Legislativ nu vede elefantul din camera: crearea cadrului legal pentru ca Serviciul Roman de Informatii sa poata reveni in dosarele penale. Si ne referim aici la o gama extrem de larga de dosare penale, dupa cum ati vazut mai sus, in art. 139 alin. 2 CPP. Deci nu doar cauze vizand infractiuni impotriva securitatii nationale a Romaniei.

Iordache nu vede nici discriminarea

Avizul emis de Consiliul Legislativ ignora si alta problema majora din proiectul de modificare a Codului de procedura penala, pe care au semnalat-o atat Lumea Justitiei, cat si **avocatul Cristian Zeiler, cel care a obtinut din partea Curtii Constitutionale Decizia nr. 136/2021**. Este vorba despre decizia prin care CCR a declarat neconstititional art. 539 CPP, ce pune oprelisti in calea obtinerii de daune morale de catre arestatiile ale caror dosare sfarsesc prin achitare sau clasare definitiva.

Amintim ca in ciuda explicatiilor pe care avocatul le-a trimis la Ministerul Justitiei, Catalin Predoiu a insistat sa mentina in proiectul de modificare a art. 539 CPP formula prin care ii exclude de la despagubiri pe achitatiile sau clasatii ca urmare a dezincriminarii faptei ([click aici pentru a citi](#)).

Redam actualul text al art. 539 CPP (desfiintat de Curtea Constitutionala):

„Dreptul la repararea pagubei in cazul privarii nelegale de libertate

(1) Are dreptul la repararea pagubei si persoana care, in cursul procesului penal, a fost privata nelegal de libertate.

(2) Privarea nelegala de libertate trebuie sa fie stabilita, dupa caz, prin ordonanta a procurorului, prin incheierea definitiva a judecatorului de drepturi si libertati sau a judecatorului de camera preliminara, precum si prin incheierea definitiva sau hotararea definitiva a instantei de judecata investita cu judecarea cauzei”.

Prezentam forma propusa de Predoiu:

„Dreptul la repararea pagubei in cazul privarii nelegale sau injuste de libertate

(1) Are dreptul la repararea pagubei si persoana fata de care, in cursul procesului penal, s-a dispus o masura preventiva privativa de libertate, daca: a) masura a fost constatata ca nelegala; b) pentru infractiunea care a justificat luarea masurii s-a dispus in temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) – d) clasarea sau achitarea, cu exceptia cazului in care solutia s-a dispus ca urmare a dezincriminarii faptei savarsite.

(2) Situatiile prevazute la alin. (1) se dovedesc prin ordonanta procurorului de revocare a masurii retinerii ori de clasare, prin incheierea definitiva a judecatorului de drepturi si libertati, a judecatorului de camera preliminara ori a instantei de judecata, de revocare a masurii preventive privative de libertate ori prin care s-a constatat incetarea de drept a acesteia, sau, dupa caz, prin hotararea definitiva de achitare.

(3) In situatia prevazuta la alin. (1) lit. b), persoana nu este indreptatita sa ceara repararea de catre stat a pagubei suferite daca, prin declaratii mincinoase sau in orice alt fel, a determinat luarea masurii preventive privative de libertate, in afara cazurilor in care a fost obligata sa procedeze astfel”.

Vedeti mai jos avizul Consiliului Legislativ pe proiectul de modificare a Codului de procedura penala:

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 632 din 27.12.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1523/27.12.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, modificarea art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 120/2018, cu modificările ulterioare, în vederea punerii de acord cu deciziile Curții Constituționale prin care au fost admise excepții de neconstituționalitate referitoare la unele prevederi din aceste acte normative.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că, prin avizul nr. 1405/16.12.2022, Consiliul Legislativ a avizat favorabil, cu observații și propuneri, o propunere legislativă cu obiect similar (b773/24.11.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/5561/29.11.2022.

5. Pentru asigurarea unei reglementări complete, este de analizat dacă proiectul nu ar trebui să cuprindă și intervenții legislative asupra art. 248 din Codul de procedură penală, ținând cont de faptul că, prin Decizia nr. 357/2022, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 248 alin. (5) din Codul de procedură penală, precum și a sintagmei „ia măsuri pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, dacă aceasta nu a fost făcută potrivit alin. (2)”, cuprinsă în art. 248 alin. (9) din același act normativ.

6. La **art. I pct. 1**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, în debutul normei propuse trebuie introdus marcajul „(5)”.

7. La **art. I pct. 2**, pentru corelare cu dispozițiile art. 327 din Codul de procedură penală, expresia „Anterior emiterii unei soluții în cauză” ar trebui înlocuită cu sintagma „Anterior rezolvării cauzei”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru art. 21 alin. (1), astfel cum este propus la **art. I pct. 3**, în finalul căruia expresia „până la emiterea unei soluții de către procuror” ar trebui înlocuită cu sintagma „până la rezolvarea cauzei de către procuror”.

8. La **art. I pct. 8**, pentru corectitudinea exprimării în ceea ce privește intervenția propusă, care vizează modificarea art. 88 alin. (2) lit. b), **partea dispozitivă** va fi reformulată astfel:

„6. La articolul 88 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

9. La art. 139¹ alin. (2), astfel cum este propus la **art. I pct. 17**, semnalăm că soluția legislativă propusă, potrivit căreia legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi, al unor libertăți fundamentale ale omului, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a

înregistrărilor rezultate se verifică de către judecătorul de cameră preliminară, nu are în vedere cele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 55/2020.

Menționăm că, în paragrafele nr. 44 și 45 ale respectivei decizii, Curtea Constituțională a subliniat că, „dacă judecătorul de cameră preliminară va adopta ca reper prevederile Codului de procedură penală, se ajunge în situația în care, deși activitatea specifică culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului a fost autorizată potrivit Legii nr. 51/1991, legalitatea mijlocului de probă și a procedurii probatoriu prin care acestea au fost obținute se va verifica prin raportare la un act normativ care nu a fost luat în considerare la momentul autorizării măsurii.

Pe de altă parte, în afara implicațiilor evidente ale finalităților diferite ale activităților întreprinse în domeniul securității naționale și ale activităților procesual penale, dacă judecătorul de cameră preliminară va adopta ca reper prevederile Legii nr. 51/1991 se ajunge în situația în care instanțe ierarhic inferioare celei care a emis mandatul au competența verificării elementelor ce țin de legalitatea mijlocului de probă. Curtea observă că, dacă în cazul supravegherii tehnice, dispusă potrivit Codului de procedură penală, legalitatea administrării probelor este realizată, în principiu, de o instanță egală în grad cu cea care a emis mandatul de supraveghere tehnică, în cazul mandatelor emise în temeiul Legii nr. 51/1991, analiza legalității acestora este realizată, de cele mai multe ori, de instanțe ierarhic inferioare celei care a emis mandatul (emiterea mandatului fiind realizată întotdeauna de Înalta Curte de Casație și Justiție). Or, consacrară Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Legea nr. 51/1991, ca instanță specializată în domeniul autorizării activității specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului presupune și o anumită competență specializată a acesteia, strict determinată de lege”.

Este necesară, de aceea, reanalizarea normei propuse pentru art. 139¹ alin. (2) sub toate aceste aspecte.

10. La art. I pct. 19, referitor la art. 145¹ alin. (3) lit. a) și b), pentru asigurarea unității terminologice a dispozițiilor Codului de procedură penală, respectiv cu dispozițiile art. 327 din actul normativ de bază, sintagma „soluționarea cauzei” trebuie înlocuită cu expresia „rezolvarea cauzei de către procuror”.

11. La **art. I pct. 20**, în textul propus pentru art. 146¹ alin. (8), pentru rigoarea redactării, sintagma „Dispozițiile art. 145 și ale art. 145¹” se va scrie sub forma „Dispozițiile art. 145 și 145¹”.

12. La **art. I pct. 41**, pentru corectitudinea exprimării, în cuprinsul normei propuse pentru art. 346 alin. (3) lit. a), sintagma „după materie sau calitatea persoanei” trebuie înlocuită cu expresia „după materie sau după calitatea persoanei”.

13. La actualele **pct. 47 și 48 ale art. I**, având în vedere că soluțiile propuse cuprind intervenții legislative de modificare a două alienate, ale aceluiași articol, respectiv art. 377, recomandăm comasarea într-un singur punct, a cărui parte dispozitivă se va reda astfel:

„... La **articolul 377 alineatele (4) și (5)** se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuare se vor reda textele propuse pentru cele două alineate, iar punctele subsecvente se vor renumera.

14. La **art. I pct. 65**, la textul propus pentru art. 595 alin. (1¹) lit. a), pentru un spor de rigoare normativă, expresia „sau forma de vinovăție cerută de aceasta” trebuie înlocuită cu sintagma „sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii”. Observația este valabilă și pentru art. 595 alin. (1¹) lit. b).

15. La **art. III alin. (1)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „prin hotărâri judecătorești definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi” trebuie redată sub forma „prin hotărâri judecătorești rămase definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi”.

16. La **art. IV**, expresia „inclusiv cele aduse prin prezenta lege” trebuie eliminată, ca superfluă.

17. La **art. VI**, pentru o corectă informare, sintagma „cu modificările și completările ulterioare, se va înlocui cu sintagma „**cu modificările ulterioare**”.

PREȘEDINTE

Florin TORDACHE

București
Nr. 1470/27.12.2022

sursa foto: Mediafax